

سوالات درس بیست و یک مطالعات اجتماعی نهم

ص ۱۴۰

۱) چرا حکومت ها پدید آمده اند؟ همانطور که زندگی اجتماعی یک ضرورت است و انسانها نمی توانند به تنهایی زندگی کنند و نیازهای مادی و معنوی خود را برطرف کنند، داشتن حکومت نیز برای یک جامعه یک ضرورت است و هیچ جامعه ای نمی تواند بدون وجود حکومت باقی بماند

۲) چرا داشتن حکومت نیز برای یک جامعه یک ضرورت است و هیچ جامعه ای نمیتواند بدون وجود حکومت باقی بماند؟ زیرا در زندگی اجتماعی نیازهای مشترکی وجود دارد و افراد برای تنظیم امور خود به قوانین و مقرراتی نیاز پیدا می کنند. آنها همچنین برای اجرای قوانین و حل اختلافات، برقراری امنیت و نظم، ایجاد هماهنگی میان فعالیت های مختلف جامعه و دفاع از هجوم دشمنان ناگزیرند حکومتی تشکیل دهند و اداره ی امور جامعه را به افرادی بسپارند.

نکته: بدون نهاد حکومت، جامعه دچار اختلال و هرج و مرج می شود.

۳) چرا در معرفی کشورها و بیان هویت آنها، از نوع حکومت آنها نیز یاد می شود؟
نهاد حکومت، مهمترین ویژگی های ارزشی و فرهنگی یک کشور را نمایان می سازد. به همین دلیل در معرفی کشورها و بیان هویت آنها، از نوع حکومت آنها نیز یاد می شود

۴) برخی از مهم ترین وظایف حکومت ها را بنویسید؟
وضع قوانین و مقررات لازم در امور مختلف - اجرای قوانین - برقراری نظم و امنیت - رسیدگی به اختلافات و شکایت ها - تعلیم و تربیت - حفظ میراث فرهنگی - سیاست گذاری فرهنگی - عمران و آبادانی کشور - ایجاد وسایل و امکانات لازم برای رفع نیازهای معیشتی، اجتماعی و اقتصادی مردم - ایجاد هماهنگی بین فعالیت های مختلف اقتصادی و اجتماعی - دفاع از کشور و حفظ تمامیت ارضی - مدیریت منابع طبیعی و ثروت هایی که به عموم مردم تعلق دارند - حمایت از گروه های خاص و نیازمند مانند کودکان بی سرپرست، معلولان و ازکارافتادگان.

ص ۱۴۱

۵) **نظر اسلام در مورد وجود حکومت چیست؟** اسلام وجود حکومت را برای جامعه ضروری می‌داند زیرا بسیاری از احکام الهی (مانند عدالت) جز با تشکیل یک جامعه و حکومت الهی، محقق نمی‌گردد.

نکته: پیامبر اکرم پس از هجرت از مکه به مدینه، حکومت اسلامی تشکیل داد.

۶) **مبدأ قوانین و مقررات برای برپایی حکومت از دیدگاه اسلام چیست؟** مبدأ قوانین

و مقررات برای برپایی حکومت از دیدگاه اسلام، حکمت و اراده‌ی خداوند است

۷) **دو وسیله اصلی برای شناخت ارزشهای الهی، قوانین و مقررات اجتماعی**

چیست؟ عقل و وحی الهی

۸) **برخی از قوانین و ارزشهای اجتماعی اسلام را بنویسید؟** عدالت و ایجاد شرایط مناسب

برای رشد و تعالی مردم، آزادی انسان‌ها از همه‌ی بندها و موانع سعادت آنها، استقلال و نفی

سلطه بیگانگان، ظلم نکردن، مسئولیت در قبال مظلومان، تأمین اجتماعی و تلاش برای عمران و

آبادی زمین

۹) **مجریان قوانین عادلانه باید چه ویژگی‌هایی داشته باشند؟** عدالت را بشناسند و به

عدالت رفتار کنند

۱۰) **از دیدگاه اسلام فقط کدام گروه از مردم برای حکومت و اداره امور جامعه،**

شایستگی دارند؟ فقط آن گروه از مردم شایستگی دارند که هم از قوانین و ارزشهای الهی

آگاهی داشته باشند و هم از نظر تقوا و عدالت از دیگر مردم بالاتر باشند. در رأس این گروه،

پیامبران الهی و سپس جانشینان آنها یعنی امامان معصوم قرار دارند.

۱۱) **در غیاب پیامبران و امامان چه کسانی می‌توانند ادامه دهنده‌ی راه آنها باشند و**

جامعه را اداره کنند؟ افراد باتقوا و عادلانی که آگاهی لازم را به دستورات اسلام داشته و بر

اساس تجربه، حکمت و سیاست صحیح، می‌توانند دستورات اسلام را به درستی بر شرایط و

زمان‌های مختلف تطبیق دهند

(۱۲) (فعالیت ۲) چرا مبدأ اصلی قوانین برای برپایی حکومت از دیدگاه اسلام، حکمت و اراده خداوند است؟ زیرا خداوند آفریننده ی انسان و مالک حقیقی این جهان هستی است و از همه ی امور آگاهی دارد.

نکته: پس از پیروزی انقلاب اسلامی حکومت جمهوری اسلامی در ایران تأسیس و جانشین حکومت شاهنشاهی شد .

(۱۳) در حکومت جمهوری اسلامی ایران کلمه ی جمهوری نشانگر چیست؟ کلمه جمهوری نشان می دهد که شکل این حکومت ، جمهوری است و در آن حق انتخاب و مشارکت مردم در حکومت به رسمیت شناخته می شود.

(۱۴) در حکومت جمهوری اسلامی ایران کلمه ی اسلامی نشانگر چیست؟ کلمه ی اسلامی یعنی محتوای این حکومت اسلامی است و کشور با اصول و قوانین اسلامی اداره می شود. زمامداران آن نیز باید مومن و معتقد به اسلام و متعهد به اجرای آن باشند.

ص ۱۴۳

نکته: بر طبق قانون اساسی، مهم ترین رکن حکومت جمهوری اسلامی رهبری آن است . سه قوه ی مقننه ، قضاییه و مجریه تحت نظارت رهبری به اداره ی امور کشور می پردازند . رهبری جمهوری اسلامی ایران بر پایه ی ولایت فقیه است

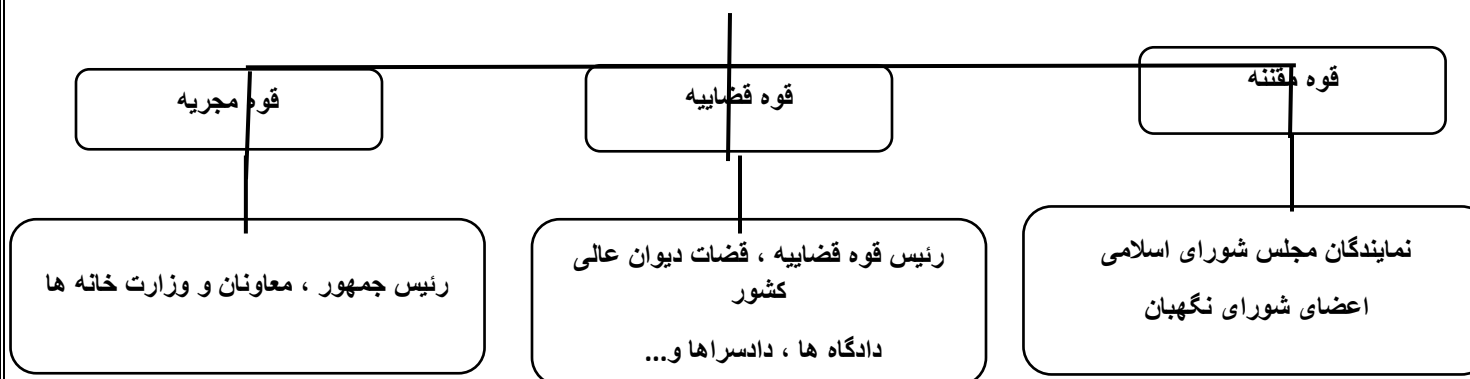
نکته: ولایت به معنای سرپرستی است .

نکته: از دیدگاه اسلام پیامبران و امامان معصوم (ع) نیز از طرف خداوند نمایندگی دارند که مردم را سرپرستی کنند.

(۱۵) بر طبق اصل پنجم قانون اساسی، در زمان غیبت امام زمان (عج) سرپرستی جامعه ی اسلامی بر عهده ی چه کسی است؟ سرپرستی جامعه ی اسلامی بر عهده ی فقیه عادل و با تقوا ، آگاه به زمان ، شجاع ، مدیر و مدبر است.

(۱۶) مهم ترین رکن حکومت جمهوری اسلامی چیست و قوای سه گانه از چه بخش هایی تشکیل شده اند؟

رهبری (ولی فقیه)



۱۷) اینکه رهبر، مدیریت کلان و ارزشی کشور را برعهده دارد به چه معنا است؟ به این معنا که مراقب حرکت کلی کشور است تا از اهداف و ارزشهای انقلاب اسلامی، منحرف نشود

ص ۱۴۴

۱۸) بر طبق قانون اساسی (اصل ۱۱۰)، مهم ترین وظایف و اختیارات رهبر جمهوری اسلامی چیست؟ تعیین سیاست های کلی نظام و نظارت بر حسن اجرای آنها - فرماندهی کل نیروهای مسلح - نصب و عزل و قبول استعفای فقهای شورای نگهبان، رئیس قوه قضائیه، رئیس سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران و فرماندهان نیروهای نظامی، انتظامی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی... - عفو یا تخفیف مجازات محکومان در حدود موازین اسلامی.

۱۹) در نظام جمهوری اسلامی علاوه بر رهبری و قوای سه گانه، چه نهادهای ویژه ی دیگری در اعمال حاکمیت مشارکت دارند؟ مجلس خبرگان رهبری، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای عالی امنیت ملی و شورای عالی انقلاب فرهنگی

ص ۱۴۵

۲۰) چرا تشکیل شوراهای اسلامی شهر و روستا در قانون اساسی مورد توجه قرار گرفته است؟ از آنجا که نوع حکومت در کشور ما جمهوری است و مردم باید در همه ی شئون حکومت نقش و مشارکت دارند.

نکته: اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا را مردم منطقه یا محل انتخاب می کنند

۲۱) هدف از تشکیل شوراهای اسلامی چیست؟ شوراهای اسلامی با هدف همکاری مردم برای پیشبرد برنامه های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و عمرانی با توجه به شرایط و مقتضیات هر منطقه از کشور تشکیل می شوند.

موفق باشید - حسین پور - دبیر مطالعات اجتماعی